

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตราที่ 67 บัญญัติว่า สิทธิของบุคคลที่จะมีส่วนร่วมทั้งกับรัฐและชุมชน ในการอนุรักษ์ บำรุงรักษา และการได้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพ และในการคุ้มครอง ส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ดำรงชีพได้อย่างปกติและต่อเนื่อง (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. 2550 : 26) โดยเป้าหมายการพัฒนาประเทศตาม แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 ข้อ 4 ในส่วนที่เกี่ยวกับทรัพยากรและ สิ่งแวดล้อมกำหนดไว้ว่า สร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม โดยการฟื้นฟู อนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้ ตลอดจนสร้างฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพและการขยายตัวของ ภาคการผลิตและบริการเกี่ยวกับการจัดการและใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ และ ข้อ 5 ซึ่งเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนกำหนดไว้ว่า เพิ่มการมีส่วนร่วมภาคประชาชน เข้ามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการพัฒนาประเทศ รวมทั้งการพัฒนาวัฒนธรรม ประชาธิปไตย ให้เกิดขึ้นในทุกภาคส่วนของสังคมไทย โดยมีวิสัยทัศน์ประเทศไทยคือมุ่งพัฒนาประเทศไทย สู่อัจฉริยะเป็นสุขร่วมกัน คนไทยมีคุณธรรมความรอบรู้ รู้เท่าทัน โลก ครอบครัวยุคใหม่ ชุมชนเข้มแข็ง สังคมสันติสุข เศรษฐกิจมีคุณภาพ เสถียรภาพและเป็นธรรม สิ่งแวดล้อมมี คุณภาพและทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืนอยู่ภายใต้ระบบบริหารจัดการประเทศที่มีธรรมาภิบาล ดำรงไว้ซึ่งระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และอยู่ในประชาคมโลก อย่างมีศักดิ์ศรี และมีกำหนดพันธกิจ ข้อ 4 ดำรงความหลากหลายทางชีวภาพและสร้างความ มั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อม สร้างความสมดุลระหว่างการ อนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน เป็นธรรมและมีการสร้างสรรค์คุณค่า สนับสนุนให้ ชุมชนมีองค์ความรู้และสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อคุ้มครองฐานทรัพยากร คุ้มครองสิทธิและส่งเสริม บทบาทของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากร ปรับแผนการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม ตลอดจนรักษาผลประโยชน์ของชาติจากข้อตกลงตามพันธกรณีระหว่าง ประเทศ (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10. 2549 : 10-85)

การท่องเที่ยวมีหลายรูปแบบ และจะเกิดขึ้นได้จากองค์ประกอบ 3 ประการ คือ ความตั้งใจ การเดินทางและจุดมุ่งหมายปลายทาง ซึ่งการท่องเที่ยวจะสมบูรณ์ได้ดีที่สุดก็ขึ้นอยู่กับ

กับการเดินทางเป็นสำคัญ การเดินทางเพื่อการท่องเที่ยวภายในท้องถิ่นหรือชุมชน มีประโยชน์หลากหลายประการทั้งต่อนักท่องเที่ยวเองและต่อชุมชน ดังนี้คือ เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์และภูมิปัญญาไทย อนุรักษ์และฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและความเชื่อที่ดีงาม รักษาและฟื้นฟูธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์สัตว์ป่า นำมาซึ่งความสัมพันธ์อันดีเป็นการนำมาซึ่งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เป็นกลไกทางการตลาดให้แก่ชุมชน เป็นการส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาเพื่อคุณภาพชีวิต ดังนั้น รัฐบาลจึงมีนโยบายส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานการบริการเพิ่มความหลากหลายของรูปแบบการให้บริการท่องเที่ยว เพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขันของภาคบริการและการท่องเที่ยว เร่งพัฒนานุรักษ์ ฟื้นฟูมรดกและสินทรัพย์ทางวัฒนธรรม ทั้งในเขตเมืองและนอกเมือง เพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวใหม่ สร้างแหล่งจับจ่ายซื้อสินค้าของนักท่องเที่ยวและให้ชุมชนเข้ามีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวมากขึ้น โดยกรอบนโยบายของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2550-2554 ประกอบด้วย 1) ส่งเสริมให้การท่องเที่ยวมีบทบาทในการช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทั่วทุกภูมิภาคของไทย และเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ก่อให้เกิดการสร้างงานและเพิ่มรายได้ให้กับประเทศ 2) ส่งเสริมให้การท่องเที่ยวของประเทศไทยเติบโตอย่างยั่งยืน โดยเน้นการขยายฐานตลาดนักท่องเที่ยวคุณภาพ ทั้งในพื้นที่ใหม่และในตลาดเฉพาะกลุ่ม ภายใต้การสร้างความเข้มแข็งของตราสินค้า (Brand) ประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง 3) ส่งเสริมให้การท่องเที่ยวเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตคนไทย โดยเน้นการประสานงานระหว่างเครือข่ายภาครัฐกับภาคเอกชน กระตุ้นให้เกิดการท่องเที่ยวภายในประเทศที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้และการสร้างสรรค์ประโยชน์ทั้งต่อสถาบันครอบครัวและต่อสังคมโดยรวม อันจะนำไปสู่การสร้างและกระตุ้นจิตสำนึกรักษาสิ่งแวดล้อม รวมทั้งให้เกิดความรักและภาคภูมิใจในเอกลักษณ์วัฒนธรรมไทย 4) ส่งเสริมการท่องเที่ยวให้กระจายตัวสู่แหล่งท่องเที่ยวรองมากขึ้น เพื่อสร้างสมดุล ระหว่างพื้นที่ทั้งด้านเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยเน้นการท่องเที่ยวเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มจังหวัดและข้ามภูมิภาค 5) ส่งเสริมการเดินทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยการทำตลาดร่วมกัน เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวทั้งภายในภูมิภาคและภายนอกภูมิภาค อันจะนำไปสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐานร่วมกันอย่างเป็นระบบ และช่วยเพิ่มความสามารถทางการแข่งขันของภูมิภาคนี้ในตลาดท่องเที่ยวของโลก 6) มุ่งพัฒนาองค์กร ระบบบริหารจัดการ และเสริมสร้างบุคลากรให้มีทักษะและขีดความสามารถทางการตลาดท่องเที่ยว เพื่อให้เป็นองค์กรแห่งการขับเคลื่อน (Driving Force) ที่มีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และมีศักยภาพทางการแข่งขันระดับ

นานาชาติภายใต้หลักธรรมาภิบาล รวมทั้งพัฒนาความเข้มแข็งขององค์กรในบทบาทเชิงวิชาการและองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการค้า 7) พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยว (e-Tourism) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ประเทศไทย และเสริมสร้างศักยภาพในการส่งเสริมการค้าผ่านสื่อสารสนเทศ และ 8) ส่งเสริมการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว โดยประสานความร่วมมือและแก้ไขปัญหาลที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว กับหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2547 : 2-15)

จังหวัดกาฬสินธุ์ได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว และแหล่งท่องเที่ยวมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 จนถึงปัจจุบัน ซึ่งเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลจึงได้กำหนดนโยบายพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัด เป็นหนึ่งในแผนยุทธศาสตร์ ของจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ ระหว่างปี 2551- 2554 ไว้ 3 ประเด็นดังนี้ คือ 1) การพัฒนาการเกษตร 2) การพัฒนาผ้าไหมแพรวาและ 3) การพัฒนาการท่องเที่ยว โดยมีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ เช่น อนุสาวรีย์พระยาชัยสุนทร (ท้าวโสมพะมิตร) วัดกลาง สถานที่ประดิษฐานพระพุทธรูปองค์ดำ พิพิธภัณฑ์ของดีเมืองกาฬสินธุ์ พระพุทธรูปสถานภู่อ เชื้อนลำปาว หาดคอกเกด สวนสะออน เมืองฟ้าแดดสงยาง พระธาตุยาคู อุทยานไดโนเสาร์ วัดพุทธนิมิตภูค่าว พุทธสถานภูสิงห์ แหลมโนนวิเศษ เกาะมหाराชน้ำตกแก่งกะฮอม ผาแสวงภูพาน พุทธอุทยาน เกาะแก้วเบญจรัตน์ ศูนย์วิจัยแพรวาบ้านโพน น้ำตกผานางคอย น้ำตกตาดทอง แหล่งรอยเท้าไดโนเสาร์นาคู (สำนักงานจังหวัดกาฬสินธุ์. 2551 : ไม่มีเลขหน้า) และอำเภอสหัสขันธ์ได้กำหนดวิสัยทัศน์ของอำเภอสหัสขันธ์มุ่งเป็นเมืองการท่องเที่ยว ชุมชนน่าอยู่เกษตรปลอดภัย โดยวางตำแหน่ง เป็นเมืองชั้นนำการท่องเที่ยว และได้กำหนดให้มีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และการบริการนักท่องเที่ยว ในอำเภอสหัสขันธ์ โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในอำเภอสหัสขันธ์ ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ในตำบลโนนบุรี อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ แต่ละปีมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศมาเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวของอำเภอปีละหลายแสนคน (สำนักงานพัฒนาการอำเภอสหัสขันธ์. 2550 : 4)

ตำบลโนนบุรี อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญและมีชื่อเสียงหลายแห่ง เช่น วัดตาดแม่เฒ่า พระพรหมภูมิปาโลภูสิงห์ แหลมโนนวิเศษ เชื้อนลำปาว

(จุดสร้างสะพานข้ามเขื่อนลำปาว) และแหล่งท่องเที่ยวในอุทยานไดโนเสาร์ ภูเก้าภูคุ้มข้าว ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดกาฬสินธุ์ และเป็นที่รู้จักทั่วประเทศได้แก่แหล่งท่องเที่ยวทางวิชาการศูนย์วิจัยซากไดโนเสาร์ ประกอบด้วย อาคารวิจัย,อาคารหลุมขุดค้นกระดูกไดโนเสาร์(อาคารพระญาณวิสาละเถร เจ้าอาวาสวัดสีกะวัน) ซึ่งเป็นบริเวณที่ค้นพบกระดูกไดโนเสาร์พันธุ์กินพืชและพันธุ์กินเนื้อ ซึ่งมีโครงกระดูกที่สมบูรณ์ที่สุดในเอเชีย พบมากกว่า 700 ชิ้นจำนวนไม่น้อยกว่า 7 ตัว อายุประมาณ 130 ล้านปี และอาคารจัดแสดงที่เรียกว่า พิพิธภัณฑ์ ไดโนเสาร์ ภูเก้าภูคุ้มข้าว ซึ่งเป็นสถานที่ศึกษาวิจัยของนักวิชาการจากทั่วโลกและเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวิชาการที่สำคัญของประเทศและมีหลวงพ่อบันดาลฤทธิผล เป็นพระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมือง สมัยทวารวดี ประดิษฐานอยู่ในวัดสีกะวัน โดยในแต่ละปีจะมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศมาเที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในอุทยานไดโนเสาร์ ของตำบลโนนบุรีปีละหลายแสนคนเช่นในปี 2550 มีนักท่องเที่ยวจำนวน 338,281 คน (พิพิธภัณฑ์สิรินธร. 2551 : ไม่มีเลขหน้า) จนตำบลโนนบุรีได้วางตำแหน่งการพัฒนาเป็นเมืองชั้นนำการท่องเที่ยว สอดคล้องกับผลการศึกษานิยม กิตติวงศ์ตระกูล และคณะ (2546 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดกาฬสินธุ์มากที่สุดคือ แหล่งท่องเที่ยว ไดโนเสาร์ภูเก้าภูคุ้มข้าว

การพัฒนาการท่องเที่ยวในตำบลโนนบุรี ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาลกรม กระทรวง องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ อำเภอสหัสขันธ์ และเทศบาลตำบลโนนบุรี ทั้งการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานและแหล่งท่องเที่ยว เช่น การก่อสร้างพิพิธภัณฑ์สิรินธร ถนนและสิ่งก่อสร้างอื่น ๆ เป็นจำนวนเงินหลายร้อยล้านบาท และยังมีโครงการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง และแม้การพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ตำบลโนนบุรีที่ผ่านมาจะมีนักท่องเที่ยว ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศมาเที่ยวปีละจำนวนมาก และมีการสนับสนุนงบประมาณจากภาครัฐจำนวนมาก แต่ที่ผ่านมาได้เกิดปรากฏการณ์ ข้อขัดแย้ง ข้อพิพาทและการประท้วงการดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในเขตอุทยานไดโนเสาร์ ซึ่งส่งผลกระทบต่อประชาชนในตำบลโนนบุรี อำเภอสหัสขันธ์และจังหวัดกาฬสินธุ์ รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยสภาพการมีส่วนร่วมของประชาชนในตำบลโนนบุรีทั้ง 11 หมู่บ้านในเรื่องดังกล่าวยังอยู่ในระดับน้อย

อีกทั้งยังขาดข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการท่องเที่ยวอุทยาน
 ไคโนเสาร์ สำหรับนำไปใช้ในการวางแผน ปรับปรุงพัฒนาการท่องเที่ยวในอุทยานไคโนเสาร์
 ซึ่งประชาชนมีความสำคัญอย่างยิ่งในการมีส่วนร่วมในการร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินกิจกรรม
 ร่วมรับผลประโยชน์และประเมินผล ตลอดจนมีส่วนร่วมกับการพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีความ
 ยั่งยืนซึ่งหากมีข้อเสนอที่เป็นประโยชน์จะช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ในการบริหาร
 จัดการการท่องเที่ยวในอุทยานไคโนเสาร์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และจะส่งผลให้การจัดการ
 ท่องเที่ยวในเขตตำบลโนนบุรี อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ เกิดความร่วมมือระหว่าง
 ภาครัฐและเอกชน ตลอดจนประชาชนมีส่วนร่วมด้านการท่องเที่ยวมากขึ้น สอดคล้องกับผล
 การศึกษาของ จงรักษ์ อินทยนต์ (2547 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชน
 ในการจัดการการท่องเที่ยว : กรณีศึกษาบ้านโป่งร้อน ตำบลใหม่พัฒนา อำเภอเกาะคา
 จังหวัดลำปางพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการการท่องเที่ยวในด้านการเสนอ
 ความคิด การวางแผน และการตัดสินใจ การปฏิบัติการ การแบ่งปันผลประโยชน์เกิดจากการ
 ดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับน้อย โดยความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการ
 ท่องเที่ยวในด้านการเสนอความคิด การวางแผน และการตัดสินใจ การปฏิบัติการ การ
 แบ่งปันผลประโยชน์เกิดจากการดำเนินงาน และการติดตามและประเมินผล อยู่ในระดับปาน
 กลาง และสอดคล้องกับผลการศึกษารวแพกต์ เสอสิทธิศักดิ์ (2547 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้
 ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมจากกิจกรรมการท่องเที่ยว :
 กรณีศึกษาเมืองโบราณเวียงกุมกาม อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง
 โดยรวมมีส่วนร่วมในการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมจากกิจกรรมการท่องเที่ยวในระดับน้อยในทุก
 ๆ ขั้นตอน โดยที่ชาวบ้านสามารถมีส่วนร่วมได้มากแต่เพียงในขั้นตอนของการค้นหาปัญหา
 และสาเหตุของปัญหาเท่านั้น เพราะเป็นเรื่องที่สามารถทำได้ด้วยตนเองโดยไม่ต้องรอเข้า
 ร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ และในเรื่องการมีส่วนร่วมนี้ ชาวบ้านต้องการที่จะเข้าไปมีส่วนร่วม
 ให้มากกว่าเดิมในทุก ๆ ขั้นตอน ซึ่งเป็นเรื่องที่ควรสนับสนุนเป็นอย่างมาก เพราะหาก
 ชาวบ้านสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมครบทุกขั้นตอนก็จะทำให้การจัดการเป็นไปอย่างเต็ม
 ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับผลการวิจัยของอุดม บัวศรี และคณะ (2532 :
 บทคัดย่อ) ซึ่งได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า
 แหล่งท่องเที่ยวจำนวนมากยังมิได้รับการพัฒนาทั้งโครงสร้างพื้นฐานและการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก
 นอกจากนี้ยังพบแหล่งท่องเที่ยวเกิดความเสื่อมโทรมถูกบุกรุกทำลาย ขาดการจัดการ
 จัดการการใช้พื้นที่ในการบริการการท่องเที่ยวให้มีระบบหรือมีแบบแผน ตลอดจนทั้งความ

ปลอดภัยและความอบอุ่นในการท่องเที่ยว นอกจากนี้ การให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวยังมีน้อยอีกด้วย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของปรกรณ์ จีนาคำ (2547 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ : กรณีศึกษาบ้านห้วยอี้อำเภอแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่าผู้ที่ป็นสมาชิกและไม่เป็นสมาชิกมีความคิดเห็นต่างกันคือ ผู้ที่เป็นสมาชิกเห็นว่า ปัญหาที่เกิดขึ้น 3 อันดับแรก ได้แก่ ปัญหาของการไม่มีความรู้ความเข้าใจในการโฆษณาประชาสัมพันธ์ ปัญหาการไม่มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการสิ่งแวดล้อม และปัญหาการไม่มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการการท่องเที่ยว ตามลำดับ ส่วนผู้ที่ไม่เป็นสมาชิกเห็นว่าปัญหาที่เกิดขึ้น 3 อันดับแรก ได้แก่ ปัญหาการจัดแย้งในชุมชน ปัญหาความขัดแย้งในหน่วยงาน และปัญหาความไม่พร้อมของการรองรับนักท่องเที่ยวตามลำดับ

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของประชาชนในการท่องเที่ยว อุทยานไดโนเสาร์ ตำบลโนนบุรี อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อให้ได้ข้อเสนอที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชน ด้านการท่องเที่ยว ในเขตตำบลโนนบุรี อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ให้สามารถดำเนินการด้านการท่องเที่ยวได้อย่างยั่งยืนตลอดไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวอุทยานไดโนเสาร์ของประชาชนในเขตตำบลโนนบุรี อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวอุทยานไดโนเสาร์ของประชาชน ในเขตตำบลโนนบุรี อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีเพศ และหมู่บ้านที่อาศัยแตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวอุทยานไดโนเสาร์ของประชาชน ในเขตตำบลโนนบุรี อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

สมมติฐานการวิจัย

1. ประชาชนในเขตตำบลโนนบุรี อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวแตกต่างกัน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. อุทยานโคโนเสาร์ หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นที่ตั้งอยู่ทั้งภายใน และโดยรอบภูมิกุ่มข้าวซึ่งเชื่อมโยงกัน ประกอบด้วยแหล่งท่องเที่ยวดังนี้ ประตูทางเข้า ป้ายอุทยานโลกโคโนเสาร์และสวนหย่อมรูปปั้นโคโนเสาร์ที่ตั้งอยู่ด้านหน้าถนนทางเข้าวัดสักกะวัน สวนป่าและถนนโดยรอบภูมิกุ่มข้าว ร้านค้าและลานจอดรถหน้าวัดสักกะวัน อาคารหลุมขุดค้นกระดูกโคโนเสาร์ อาคารวิจัยกระดูกโคโนเสาร์ พิพิธภัณฑ์สิรินธร และวัดสักกะวัน

2. การมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวอุทยานโคโนเสาร์ ของประชาชนในตำบลโนนบุรี อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ หมายถึง การให้ได้มาซึ่งความคิดเห็นของประชาชนในเขตตำบลโนนบุรี อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านการจัดการการท่องเที่ยว ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

2.1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หมายถึง การที่ประชาชนในเขตตำบลโนนบุรี อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ มีส่วนร่วมด้านการท่องเที่ยว ตั้งแต่ในระยะเริ่มต้นว่าจะร่วมดำเนินกิจกรรมหรือไม่ร่วมดำเนินกิจกรรม ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ การริเริ่มตัดสินใจ การดำเนินการตัดสินใจ และการตัดสินใจลงมือปฏิบัติการ

2.2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม หมายถึง การที่ประชาชนในเขตตำบลโนนบุรี อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ มีส่วนร่วมด้านการท่องเที่ยวซึ่งเป็นการเข้าร่วมดังนี้คือ การสนับสนุนทางด้านทรัพยากร การเข้าร่วมในการบริหารและการประสานความร่วมมือแรงร่วมใจ

2.3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ หมายถึง การที่ประชาชนในเขตตำบลโนนบุรี อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ มีส่วนร่วมด้านการท่องเที่ยว โดยได้รับผลประโยชน์ดังนี้คือ ผลประโยชน์ด้านวัตถุ ผลประโยชน์ทางด้านสังคม และผลประโยชน์ส่วนบุคคล

2.4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง การที่ประชาชนในเขตตำบลโนนบุรี อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ มีส่วนร่วมด้านการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นการควบคุมตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมทั้งหมด และเป็นการแสดงถึงการปรับตัวในการมีส่วนร่วมต่อไป

3. ประชาชน หมายถึง ประชาชนภายในเขตตำบลโนนบุรี อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัด

กาฬสินธุ์

4. การบริหารจัดการการท่องเที่ยว หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนในด้าน การจัดการท่องเที่ยวอุทยานไดโนเสาร์ ในเขตตำบลโนนบุรี อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้แก่ 1) การอนุรักษ์และการใช้ทรัพยากร ให้เกิดความคุ้มค่าที่สุด 2) การทำนุบำรุง สิ่งแวดล้อมที่ถูกทำลายในระยะยาวและเพิ่มคุณค่าของการท่องเที่ยว 3) การรักษาและส่งเสริม ความหลากหลายของธรรมชาติ สังคมและวัฒนธรรม เพื่อช่วยขยายฐานของอุตสาหกรรม ท่องเที่ยว 4) การประสานการพัฒนาการท่องเที่ยวให้เข้ากับแบบแผนกลยุทธ์ 5) ยุทธวิธีและ การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ช่วยขยายศักยภาพทางการท่องเที่ยวในระยะยาว 6) กิจกรรมทางเศรษฐกิจของท้องถิ่น โดยพิจารณาด้านราคา และคุณค่าทางสิ่งแวดล้อม 7) การมี ส่วนร่วมเต็มตัวของท้องถิ่นในสาขาการท่องเที่ยว เพื่อสร้างผลตอบแทนและยกระดับคุณภาพ การจัดการการท่องเที่ยว 8) การปรึกษาหารือกันอย่างสม่ำเสมอระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องและมีส่วน ได้เสีย 9) การฝึกอบรมบุคลากรโดยสอดคล้องแนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน 10) การตลาดที่ จัดเตรียมข่าวสารอย่างพร้อมมูล และ 11) การวิจัยและการตรวจสอบติดตามอย่างมี ประสิทธิภาพ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการจัดการการท่องเที่ยว สำหรับนำไปใช้ประกอบการวางแผนปรับปรุง และพัฒนาด้านการท่องเที่ยวอุทยานไดโนเสาร์
2. การจัดการการท่องเที่ยวในเขตตำบลโนนบุรี อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากภาครัฐและชุมชน ได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีส่วนร่วมใน การดำเนินกิจกรรมรับประโยชน์และประเมินผลการจัดการท่องเที่ยวมากขึ้น